

ÉPÍTŐK *Hírlevél*

ARÉV Baráti Kör Egyesület Kiadványa

XIX. évfolyam 4. szám (85) 2023. október

Megjelenik alkalmanként

MEGHÍVÓ

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület tisztelettel meghívja tagjait és nyugdíjasait az ARÉV Baráti Kör Egyesület megalakulásának 20. éves jubileuma alkalmából szervezett találkozóra.

A találkozó helye: **JANCSÁR HOTEL Székesfehérvár, Balatoni u. 19.**
Időpontja: **2023. november 18. szombat 10.45 óra**

Az ünnepi műsorban fellép: Váradi Eszter Sára és Keller János
A zenét és hangosítást Gabrovits Pál biztosítja.

Kérjük, fogadja el meghívásunkat és részvételével tisztelje meg a találkozót és résztvevőit.

Felhívjuk minden kedves vendégünk figyelmét a rendezvény helyszínének változására.

Kiss Lajos
ARÉV Baráti Kör Egyesület elnöke

A fotók 2004-ben, egy Fejér Megyei Iparkamarában tartott rendezvényen készültek.

**ARÉV Baráti Kör Egyesület Alapítói
ALAPÍTVÁ 2003.10.21. Székesfehérvár**

Aradi Ignác	Farkas Józsefné	Karsai Béla	Pakodi Gábor	Szabó István
Babai János	Fehér Lászlóné	Keller József	Pálmai Gábor	Szabó Lajos
Bakró Nagy György	Fekete Imre	Keller Józsefné	Pápai Erika	Szabó Lajos
Balla Lászlóné	Fekete József	Kemsei Eleménné	Pápai Jánosné	Szabó Lajosné
Balogh János	Feketéné Túróczy Nóra	Keresztes Imre	Papp István	Szalai Jánosné
Bana Sándor	Ferenczné Kósa Emőke	Kertész Gyula	Paska Károly	Szalóki Zita
Banai József	Ferenczi István	Kiffer István	Pataki István	Szekeres Gábor
Baranyi Illés	Fertő Imre	Kis József	Pavela István	Szendrői Péter
Baranyi József	Fodor Sándor József	Kiss János	Pergel Imre	Szendrői Péterné
Bata Lászlóné	Fricz András	Kiss József	Pernyéz Istvánné	Szigetvári József
Benke József	Galambos Ottó	Kiss Lajos	Petrovics Ferencné	Szigetvári Józsefné
Béres Józsefné özv.	Ganesz János	Komáromy Antalné	Pintér János	Szikora Kálmánné
Bierwarth Fülöp	Gere Gyula	Koródi István	Pintér Józsefné	Sziks Ferencné
Blank Artúr	Gombai Ferenc	Kótai László	Pletser Lajos	Szóke Jenő
Boda János	Gulyás József	Kó Antal László	Pribék István	Szulczer István
Bogár Lászlóné	Gyalog János	Kóhidi László	Pulai István	Takács János
Borbély Béla	Gyetvai Gyula	Kránitz Ferenc	Rác János	Takács József
Bori Sándor	Györfi Menyhért	Kránitz Ferencné	Radetzky István	Takács Lászlóné
Bögös Sándorné	Hajdú Sándor	Kremnitzky Géza	Radetzky Jenő	Tarlós Józsefné
Böhmné Csendes Hedvig	Halmainé Szarvas Erzsébet	Kukuly Zoltánné	Radetzky Ödön	Tausz László
Böröcz Jánosné	Halmi Béláné	Kulifai Ferenc	Rajkó Gyula	Tóka Tiborné
Buda Sándor	Hangya Jánosné özv.	Kurja István	Rajnai László	Tombor Istvánné
Buza István	Harmati Vincéné	Lángi Jenőné	Rajnainé Erdélyi Éva	Tordas Pálné
Czinkotai Béla	Harsányi Lászlóné	László József	Rakoncza Istvánné	Tóth György
Czupár György	Hegedűs István	Lőrinszky György	Rauf János	Tóth György
Csabai Béla	Hegedűs Istvánné	M.Tóth István	Retkes László	Tóth Györgyné
Csapó Józsefné	Hegedűs Sándor	Madarász Jánosné	Rékasi Györgyné	Tóth János
Cseh Józsefné	Heinrich Ferenc	Madler Piroska	Róka Ferenc	Tóth Jánosné
Csikesz Lajos	Heinrich Ferencné	Mahler László id.	Rujsz Béláné	Tóth József
Csipai János	Hivekovics Mária	Májér József	Ruzicska Györgyné	Tóth Kálmán
Csizmazia László	Homor Miklós	Májér Józsefné	Sas András	Tőke József
Csomaini Lászlóné	Horváth János	Marton Antalné	Sárkány Ferenc	Turán Lászlóné
Csombok Imre	Horváth Károly	Marton Ferenc	Schneider János	Unyi József
Csóri István	Horváth Mihály	Marton Lajos	Schneider Jánosné	Varga György
Csuthy László	Horváth Péter	Medve Sándor	Schön Adolf	Varga János
Csuthy Lászlóné	Horváth Péterné	Mészáros Ferencné	Sellei Andor	Vásárhelyi István
Deák Józsefné	Hufnagl Lóránt	Moldicz György	Simon Géza	Vendég Jenő
Debreceni Kálmán	Hufnagl Lórántné	Mucsi Márta	Simon József	Vida István
Dékány Józsefné	Ignáth Ferencné	Nagy Elekné	Sipos Éva	Vihart István
Deli János	Izsay László	Nagy István	Solti Ernőné	Vihart Istvánné
Deresné Bori Mária	Jáni Géza	Nagy Istvánné	Sommer Antal	Vinkovics Imre
Dobos József	Jelena István	Nagy János	Steiner János	Virág Mária Zsuzsanna
Dr. Kissné Sinka Klára	Jenei József	Nagy János	Stoján Józsefné	Wibling József
Dr. Kovácsné Járosi Zsuzsanna	Johann Márton	Nagy József	Strasser József	Wollein István
Dr. Kulcsár Zsuzsanna	Juhász Sándor	Nagy Ottó	Sulák László	Zalavári Miklósné
Dr. Roszkopfné Szinay Gabriella	Kákonyi Gabriella	Nagy Zoltán	Sulákné Gál Klára	Zalka István
Emperger János	Kaleszdorfer József	Németh László	Süveges Ferenc	Zalka Istvánné
Farkas István	Kálmán Péter	Orbán Ferenc	Süveges Ferencné	Zólyomi József
Farkas István	Kámán Béla	Pajor Lászlóné	Szabó Gábor	Zseli Miklósné

Kalocsára kirándultunk

Az évek óta megszokott őszi kirándulásunk idén Kalocsára vezetett bennünket.

2023.szeptember 29-én a zsúfolásig megtelt autóbusz elindult a Kalocsa-Paks új Duna-híd irányába, hogy megtekintsük a folyamatban levő építkezést.

Az új híd közúti híd lesz, amely Paksot és Kalocsát köti össze. A Duna magyarországi szakaszán ez lesz a huszadik híd.

A Kormány 2015-ben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánította a projektet, amelynek kivitelezésére kiírt pályázatot a Duna Aszfalt Zrt. nyerte meg. A munkálatokat 2021-ben kezdték meg, az alapkövetételére június 10-én került sor. A híd átadásának határideje 2024. május 31.

A látogatóközpontban két vezető fogadott bennünket, ahol társaságunkat két csoportra osztva ismertették a hídépítéssel kapcsolatos tudnivalókat. Film készült az építkezésről, melyet megnéztünk, ezt követően pedig sétát tettünk a helyszínen.

Az épülő Duna-híd legfontosabb paraméterei:

- teljes hossza 946 méter, mely 3 részből tevődik össze:
  - bal parti ártéri híd (220 méter)
  - mederhíd (440 méter)
  - jobb parti ártéri híd (286 méter);
- szélessége 19 – 23 méter között változik;
- alapozása cölöpalapozással készült 1,5 méter átmérővel és 10 – 17 méter magassággal;
- a teherviselést a Dunába épített két vasbeton pilonban oldalanként 10-10 ferde kábel biztosítja;
- az ártéri részeken a tartószerkezet acélból készült, melynek össztömege 4.000 tonna;
- a meder feletti rész vasbeton szerkezetű, a beépített beton mennyisége 32.000 m³, de felhasználtak az építésnél acél trapézlemezt is;
- jelenleg a mederhídi résznél mintegy 8 méter, az ártéri résznél 20-20 méter szerkezet hiányzik.

A teljes projekthez hozzátartozik még a környező községek útvonalainak átépítése, valamint az utak hídra történő fel- és lejáratainak kialakítása is.

Az adatok sorából egy hiányzik, ez pedig a projekt bekerülési összege, azonban ezt nem osztották meg velünk.

A híd után a jól megérdemelt ebéd következett, a hírek szerint mindenki meglegedésére. Ezt követően körbejártuk Kalocsa városközpontját.

Az érsekség épületeit sajnos csak kívülről tudtuk megtekinteni, mert ekkor már minden látogatható hely bezárt.

Szerencsénkre a Paprika Múzeum még nyitva állt, melynek nagyobb része a pincében került elhelyezésre, a Bormúzeummal közösen. Itt a paprika fajtákat, illetve a paprikapor elkészítéséhez tartozó eszközöket mutatják be, a Bormúzeum pedig ugyanezt a tematikát követi.

Még egy érdekesség Kalocsával kapcsolatban, hogy a 10 éve mért 25.000 fős városi lakosság napjainkra mindössze 16.000 főre fogyatkozott. Mindez azonban nem látszott meg a város és parkjai tisztaságán és a házak külsején sem.

A várostól elbúcsúzva, élményekben gazdagon tértünk haza az esti órákban.

Azt hiszem, mindannyiunk nevében mondhatom, hogy ma is kiderült, hogy kis közösségünknek milyen nagy igénye van a közösen eltöltött időre és az ilyen tartalmas kirándulásokra.

Farkas László

Szendrői Péter Szendrőiné Ágnes

Négy nemzedék az építőiparban

A Szendrői-család igazi kuriózummal szolgál, hiszen azzal dicsekedhet, hogy náluk az egymást követő négy generáció tagjai valamennyien eljegyezték magukat az építőiparral.

Szendrői Péter 1951 őszén jelentkezett kőműves ipari tanulónak a siófoki építőipari vállalatnál. 1952 és 1956 között elvégzi az építőipari technikumot, közben Inotán, Székesfehérváron dolgozott. 1957-ben már művezető a bányászlakás-építési programban Mecsérpusztán.

1957-ben ismerkedett meg leendő feleségével: Ági ugyanis az édesapját, az építésvezető Meiszter Feri bácsit látogatta meg egy bakonycsérnyei munkaterületen: ott találkozott Péterrel, a segédművezetővel.

Szendrőiné Ági szintén a vállalatnál kezdett el dolgozni, miután leérettségizett a budapesti Ybl Miklós Építőipari Technikumban, 1958-ban. Évtizedeken át az építésügyi adminisztrációban dolgozott: megbecsülték, hiszen a vállalatnál tudták, igen fontos munkát végeznek azok is, akik az építésügyi dokumentációval kapcsolatos valamennyi teendőt intézik.

1960-ban házasodtak össze. Szendrői Péter pedig végig járta a ranglétrát: segédművezetőből művezető, majd építésvezető lett. Tihanyban, 1959-ben, fiatalemberként már az utóbbi beosztásban

dolgozott. A magyar állam megvette a brüsszeli világkiállítás barakkjait, és hatalmas építkezésbe kezdett a Balaton környékén. Tihany mellett Siófokon, Balatonföldváron és Keszthelyen is moteleket építettek, éttermekkel, recepcióval.

Művezetőként, építésvezetőként sok dologért felelt, hiszen ebben a pozícióban tudni kell jól „mozgatni” az embereket, gondoskodni

arról, hogy a különféle szakmák képviselői, a helyes sorrendben és persze hatékonyan végezzék a feladatukat.

Természetesnek tartotta a továbbképzést, ha kellett, még hegeszteni is megtanult, magától értetődőnek tekintette, hogy az építőiparban mindig új technológiai eljárásokat kell megismerni. Amikor panelházakat építettek, a helyszínen, a gyártótól tanulták meg az összeszerelést: Dunaújvárosban, Veszprémben, Győrben vettek részt továbbképzésen. Amikor pedig a gyorsan elkészülő, könnyűszerkezetes épületek felé orientálódtak, Angliában heteket töltöttek, hogy megismerjék a CLASP-rendszert. Sorra épültek ezzel az eljárással az iskolák, óvodák, lakótelepek.

A vállalat a technológiai üzemszervezésre 1968-ban tért át: akkor lett a kőműves főüzem vezetője. Ide tartozott minden előregyártott elem építése, valamint a befejező kőművesmunkák. Ez a főüzem fogta át a vállalati tevékenység mintegy 40 százalékát. Előfordult, hogy mintegy 400 ember tartozott irányítása alá.

Szendrői Péter ma is úgy érzi, annak idején nem választott rosszul: az építőiparban megbecsülték, elismerték.

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület egyik alapító tagja.

Jelenleg is az egyesület vezetőségében az elnökhelyettes funkciót tölti be és aktívan vesz részt a Baráti Kör tevékenységében.

Móricz Pál

Tudja, mit mondok magának? Mi alkotók voltunk!

Ipari tanuló éveit Budapesten töltötte, 1958-ban kapott szakmunkás bizonyítványt. Az ipari iskola után ács-állványozóként dolgozott a fővárosban a 26. számú Állami Építőipari Vállalatnál, majd bevonult katonának a műszakiakhoz, aztán Székesfehérvárra került. Akkoriban a katonaság részt vett az építkezéseken. Eleinte a Fekete Sas szállóban, majd a Zámolyi utcai laktanyában lakott az alakulatával. Első munkájuk az egykori Dózsa pálya helyére épült Ybl lakótelep volt. Középblokkos épületeket húztak fel, és az időtájt indult el az új vakolási rendszer is. Miután leszerelt, egy budapesti építőipari vállalatnál dolgozott ácsként, de aztán úgy döntött, Fehérváron telepedik le. Az ARÉV elődjénél, a FÁÉV-nál helyezkedett el.

Mikor a vállalatnál bevezették a technológiai üzemszervezést, az ácsüzem létszáma hamarosan megközelítette a 120-at. 1969-ben brigádvezető lett. A nagyobb munkák közül megemlíthető a fecsképarti lakótelep, a Nehézfémöntöde, a Videoton, a garzonház, a Cerbona, a gabonasiló beruházása, ács és állványozó munkája. De ide sorolhatók az Alba Pláza, az Ikarus, a Könnyűfémű építési munkái is. S persze a számtalan lakóház, egy műszakban sokszor 35 lakás készült el. Sok munkájuk volt a Balatonnál, például Tihanyban, de a fővárosban is. A technológia is folyamatosan fejlődött. Az 1990-es években már Nyugat-Európában is lehetett dolgozni, az ARÉV lehetőséget adott rá. Münchenben ácsként nagytáblás zsaluzást végeztek, de lépcsőket, liftaknákat is építettek.

7 évig volt vállalati tanácstag. Egyik szervezője volt az évente megrendezett Építők napjának, és rengeteg társadalmi munkát vállalt. Aktív tagja az ARÉV Baráti Kör Egyesületnek.

37 évig dolgozott a cégnél, szinte minden fehérvári épületről tud valamit, amihez az ARÉV-nek köze volt. 81 évesen rendkívül jól tartja magát, sportolt, manapság is súlyokat emelget, sokat van levegőn. 2001-es nyugdíjazása után sem hagyott fel a munkával. Felkérésre elvállalta, hogy embereket szállít Fehérvár környéki megbízásokra, és ő is részt vett az ottani munkákban. A nyugdíj után még tizenöt évig volt aktív, de életét mégiscsak az ARÉV töltötte ki, és ő nagyon jó szívvel emlékezik arra a hosszú időre.

Kitüntetései: Kiváló Munkáért, Kiváló Dolgozó

Tájékoztatás

a 2023. évi székesfehérvári Civil Nap eseményeiről

Szeptember 16-án városunk rendezésében egyesületünk is kitelepült a Zichy liget területére.

Célunk volt bemutatni a 20 éve működő Baráti Kör tevékenységét, saját közösségünk, illetve tágabb környezetünkben végzett munkánkat.

Vauver Antalné fogta össze az előkészületeket vállaló elnökségi tagokat, akik az alábbiakkal készültek:

- egyesületünk életéből videót készítettünk,
- monitor és elektromos eszközök előkészítése, helyszíntre szállítása, felszerelése,
- reklámanyagok előkészítése, kiszállítása,
- sátor berendezése, felszerelése, „könyvek”, tájékoztatók egyesületünkről,
- vendégek fogadása, tájékoztatása, közösségépítés

Egyesületünk tagjai, valamint más civilszervezetek, ismerősök szép számmal megjelentek. Beszélgetéssel, szerény vendéglátással fogadtuk őket.

Az esemény értékelése szerint hasznos, eredményes napot zártunk.

Szélesebb körnek tudunk ismeretet adni magunkról.

Fehérvári István

ARCOK

Meghívást kaptunk egyik tagtársunkhoz, kis szüret utáni beszélgetésre Elsősorban a régi ARÉV-es történetek felemlítése volt napirenden, úgy gondoltuk, hogy amit mi nem tudunk, kérdezzük meg mástól.

Ezért kérem meg **Rajnainé Erdélyi Évát**, meséljen nekünk életéről, munkájáról, és régi kollégáiról. Éva az elemi iskolát a Szatmári Irgalmas Rend által fenntartott iskolában kezdte és itt tanult az 1949-es államosításig. Az általános iskola elvégzése után a középiskolai felvétel az előzőek miatt nem sikerülhetett, így három éves irodakezelői szakiskola következett, majd lehetőség nyílt a középiskola elvégzésére és az érettségire is. Itt tanult rövid ideig feleségem nővére, Meiszter Valéria is. A továbbtanulási nehézségek nyilvánvalóan politikai okokból őt is súlyosan érintették.

Évát a munkahelyek elsősorban a mezőgazdasághoz kötötték, a Vetőmagtermelő Vállalatnál Hegedűs Pista bácsi volt az igazgató, a kosárlabdázó fiúk édesapja és esetenként harcos drukker is. Utána a Vörösmarty TSZ következett. A legfontosabb dátum 1961. áprilisa, amikor Éva megkezdte a munkát a FÁÉV -nél a Kraftsik Antal vezette Előkészítő osztályon.

1964-ben Marton Ferenc lett a megyei szakszervezeti főnök, és Évát kérte meg az adminisztrációs ügyek végzésére az akkori Kossuth utcai székházban, ahol természetesen a sport és kulturális tevékenységek ügyeit is intézni kellett. A sors előrelátó volt, jól intézkedett. Az évtized második felében a szakszervezeti adminisztráció egy része Agárdra költözött, itt a VIB ügyeivel is foglalkozni kellett.

Rövid időre kitérnék a Kossuth utcai épület kulturális és sportköri történetére, ami Évát közvetve, de közvetlenül is érintette, felhasználva Hírlevelünk 4/5-ös számát, ahol Rajnai Laci bácsi, Éva férje 25 évig vezette az intézmény munkáját.

A hosszú időszak alatt lüktető kulturális élet folyt, volt tánc és balett oktatás, szabás-varrás tanfolyam, fotóklub, esti iskola, kultúrműsor, művészfilmek vetítése, irodalmi színpad, neves budapesti művészek közreműködése mellett is és bélyegszakkör. Itt volt szerintem akkoriban a város legjobb kórusának otthona, az Alba Regia vegyeskar Kneifel Ferenc, később Imre vezetésével. Nem hagyható ki a fiatalok

városszerte kedvelt helye, a pinceklub sem, az igényes könnyűzenei programok nagy sikert arattak. Éva itt már igazán jól érezte magát, a szervezés, az emberek meggyőzése, esetenként támogatása neki való feladatot jelentett.

Az események felsorolásában a sport következik: volt labdarúgó, torna, sakk, teke, vízilabda és úszás, ökölvívó, vitorlás, súlyemelő, birkózó és karate szakosztály is, de elsősorban a kosárlabda. A leány – és fiúcsapat több mint négy évtizeden át tagja volt az NBI-es bajnokságoknak.

1970 után Éva ismét helyileg is az Ady Endre utcai központban dolgozott, Vidovics Lászlóné vezetése mellett, ahol kollégái voltak Kemsei Eleménné és Hufnagl Lórántné is. A megrendelő csoport az olyan termékek gyártását, esetenként szerelését rendelte meg, melyre saját kapacitásunk nem volt. Ilyenek voltak például a kőfaragó, díszítőszobrász, redőnyös munkák és a liftek, melyek építésének és szerelésének ütemezése komoly feladatot jelentett.

1985-ben Lőrinszky Gyuri megkeresésére (gondolom ez sem véletlen történt) átkerült a CLASP csoporthoz, szívesen fogadták, és szívesen is ment át. A csoport feladata volt a teljes rendszer üzemeltetése a tervezéstől a megvalósításig. A rendszergazdai szerződések elkészítése és figyelemmel kísérése is őhöz tartozott.

15 év alatt Éva főnökei voltak többek között Pletser Lajos, Óvári Árpád, Sulák László, Kámán Béla, Jassó László, munkatársai közül Mader Károly, Kozula Istvánné és Koncz Andrásné nevére különösen szívesen emlékszik vissza.

A munkában eltöltött időt kitüntetésekkel is jutalmazták: négy alkalommal Vállalati és egyszer Minisztériumi elismerésben részesült.

Az 1990-ben alapított Nyugdíjas és Nagycsaládos Alapítvány kuratóriumának elnökségi tagjaként áldozatos munkát végzett, itt idézem Fertő Imre írásának ide vonatkozó részét: „Az eredményes munkáért köszönet elsősorban Rajnainé Erdélyi Évának jár, aki hetenként két napját áldozta fel az Alapítvány érdekében, itt segítői voltak még Steiner János, Csuthy László, és Bori Sándor is.”

Az Alapítvány munkájáról részletes ismertetés jelent meg Hírlevelünk 15. számában. A kuratórium gazdálkodása nyomán az árbevétel 40 millió forint volt, amelynek jelentős részét jutalmazásra fordították. Feltétlenül ki kell emelni, hogy az elnökség minden tagja társadalmi munkában tevékenykedett.

Az itt végzett munka után Éva új feladatot talált: két egészségügyi alapítvány létrejöttében és

tevékenységében is meghatározó szerepet játszott. A lelkileg sérültek támogatására dr. Gulyás Judit pszichiáter, az Osteoporosis klub esetében pedig dr. Rápolthy Ildikó segítségét vette igénybe.

Éva sajnos már egyedül él, életét a lehetőségekhez képest ügyesen megszervezi, karbantartja virágos kertjét, nevel két aranyos cicát és telefonon kapcsolatot tart minden régi kedves ismerősével.

László unokája is nagyon sokat segít, és a dédunokákkal is gyakran találkozik.

Hosszú életút történetét befejezni nem lehet, csak abbahagyni, ezt teszem most én is abban a reményben, hogy talán a legfontosabbakat ki tudtam emelni.

Tisztelettel és szeretettel kívánunk további hasonló agilis, kiegyensúlyozott éveket:

Szendrői Péter

A fotó a 2010-es nyugdíjas találkozón készült, elnökünk Kiss József, meghívott vendég: Dr Cser-Palkovics András

2005-2010 közötti nyugdíjas találkozókön saját versének felolvasásával színesítette Zólyomi József a találkozó programját.

Kiállításon jártunk...

A székesfehérvári származású Nagy Bogi – aki ARBAR tagtársunk Nagyné Lukács Vali lánya - az idén nyáron először mutatkozott be műveivel szülővárosában a Bory-várban.

Bogi festő- és grafikusművész hosszú ideje Németországban él, ahol a Faber-Castell Akadémián szerzett diplomát képzőművész és grafikus szakon.

Jelenleg is Nürnbergben él és alkot, műveit viszont bemutatta már Spanyolországban, Dél-Koreában és Kínában is. Magyarországon kiállítást először a Veszprém megyei Jásdon, a nagyszülei településén rendezett.

A sajtótájékoztatón az alkotó elmondta, hogy nagyon jó, hogy fehérvári születésűként visszatérhetett a szülővárosába, és itt állíthatott ki. „A gyökerek hazahúznak,„ – fogalmazott Nagy Bogi, akinek képei, installációi nagy sikert arattak.

Vauverné Móder Katalin

20 év kirándulásai- harmadik rész

A Baráti Kör elmúlt 20 évének egyik legnépszerűbb programjai a szakmai kirándulások voltak. A 20. évforduló kapcsán készítettem egy összegezést, ill. egy visszaemlékezést a teljesség igénye nélkül. Az első részt az áprilisi Hírlevélben a 2012. évi őszi kirándulással fejeztem be. A második részben a következő hírlevélben 2016-ig jutottam. Tehát most a harmadik részben a 2017-es évtől folytatom.

A tavaszi kirándulás során felkerestük a győri Audi gyárat és megismertük a gépjárműgyártás automatizált folyamatait és megcsodáltuk a gyártósorról legördülő új autokat. Bár sorozatgyártás történik, mégis minden autó más felszereltséggel készülhet.

Majd egy sétát tettünk Győr belvárosában és ismerkedtünk a köztéri alkotásokkal. Hazafelé egy kiállító teremnél megállva megnéztük az üvegekből készült művészi tárgyak kiállítását. 2018 tavaszán kirándulásunk a tapolcai Tavasbarlangban indult, ahol kétszemélyes csónakokban eveztük végig a tavat.

Egyik útitársunk a vízzel közelebből is megismerkedett, de megvártuk, amíg a tapolcai üzletekben felruházta magát.

Utunkat Sümeg nevezetességeinek megtekintésével folytattuk. Különösen a gazdagon díszített templom belsőiben gyönyörködtünk. A kirándulásunk Devecseren fejeződött be, ahol láthattuk az izzapkatasztrófa után épített Makovecz iroda által tervezett egyedi lakótelepet is.

Ősszel három a megyében található kastély volt úticélunk. A felújított perkátai kastélynál kezdtük, ahol egy érdekes kínai kiállítást is láthattunk. A kápolnasnyéki kastélyban egy festőművész kiállítását néztük meg, és megcsodáltuk a kertben levő szép szobrokat.

A lovasberényi kastély még nem került felújításra, így romos állapotban láthattuk. Egy helyi történész idegenvezető érdekes előadást tartott a kastély történetéről. Még Lovasberényben néztük meg Ütő Endre operaénekes, kerámia-és faragóművész munkáit, és néprajzi gyűjteményét az un. Lenke Galériában egy 1798-ban épült védett műemlékházban. 2019 tavaszán Budapesten először az épülő Puskás Arénával ismerkedtünk, majd a Nemzeti Táncszínház modern épületét nemcsak kívülről, hanem belülről is bejártuk.

A Rózsadomb Dunára néző délkeleti lejtőjén található Gül Baba türbéje egyike azoknak a

leghíresebb és legszebb magyarországi műemlékeknek, amik emlékeztetnek minket arra, hogy nálunk bizony volt török uralom.

A 2018-ban felújított építmény és környezete igazán csodálatos volt. Ősszel először az épülő új komáromi hiddal ismerkedtünk, majd Felcsúton a Puskás Akadémia létesítményeit jártuk be.

A Makovecz stílusában épült Pancho Aréna és a többi épület is impozáns látványt nyújtottak.

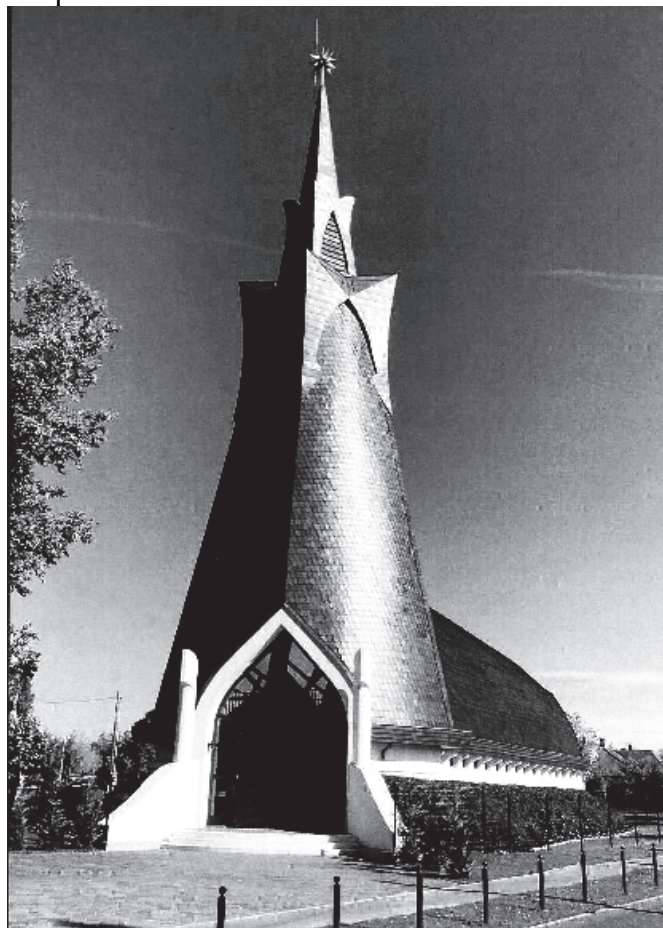
Időközben 2020-ban bekövetkezett járvány a tavaszi kirándulásokat megghiúsította. 2020 őszén a felújított dégi kastélyparkot néztük meg, 2021-ben a csornai Premontrei Prépostság impozáns épületegyüttesét.

Majd ismerkedtünk egy látogatóközpont kiállításán és egy hosszabb sétán a Hanság természeti értékeivel.

2022 tavaszán a majki kamalduli remeteség felújított épületegyüttesét látogattuk meg, majd ezt követően a tatai Esterházy-kastélyt. Az év őszén Budapesten az épülő Nemzeti Atlétikai Stadiont néztük meg szakszerű idegenvezetés mellett, majd megcsodáltuk a Makovecz Imre vázlatai alapján tervezett pesterzsébeti Református Összetartozás templomát.

Ezzel a kirándulásokra való rövid emlékezést befejezem, hiszen a 2023 év két eseményére még mindenki emlékszik és az ez évi hírlevelekben részletes beszámoló készült róluk.

Japánkert Székesfehérváron

„Ha százszor végigmegy is az ember egy úton,
mégis minden alkalommal talál rajta valami mást”
(Gail Tsukiyama: A szamuráj kertje)

2023. június 7-én adták át a Japánkertet Székesfehérváron. Felfigyeltem a hírre és gondoltam ezt meg kell nézнем. No de egyedül? Ugyan már! Közhírré tettem és akadt társam nem is egy, de 13.

Június 12-én hétfőn találkoztunk a Csitáry ásványvizes kútnál, majd a séta előtt a következő ismertetőt mondtam el.

Hogy miért is érdekelt ez a kert? Mi volt az indítékom? Egy részt nagyon szeretem a növényeket, virágokat, ezt sokan tudják rólam. Másrészt 2004-től 2009-ig dolgoztam a DENSO-ban, ennek okán közelebb kerültem a japánokhoz.

Van is nekem a szobámban egy kis japán sarok. Ezzel azt is elárultam, hogy az ARÉV-en kívül a DENSO - és a japánok is bent van a szívemben.

A japánkert a Wikipédia szerint japán stílusban készült kert, melyet magánkertekben, nyilvános parkokban vagy buddhista templomok, sintó szentélyek mellett, illetve történelmileg jelentős helyeken (pl. várakban) alakítanak ki. Több változata ismert: sziklakert, vagy szárazkert, teakert, mely a japán teaszertartáshoz kötődik.

A japánkert egyszerre gyönyörködtet és elgondolkodtat. A kerteket, mint átfogó kompozíciót értékelhetjük, melyben különböző szögekből láthatjuk, ahogy a természetben kifejeződnek az évszak, napszak és időjárás sajátosságai.

Egyes japánkerteket csak arra szánják, hogy a szemlélődő kívülről, egybizonyos szögéből nézze, vagy csak kívülről, de több szögéből, sok kert bejárható vagy körül járható, az építője szándékainak megfelelően.

A japánkertek nagy népszerűségnek örvendenek Japánon kívül is, több kontinensen is megtalálhatóak, Magyarországon is több helyen van látogatható japánkert. Hazánk első japánkertje Zuglóban található, és van még többek között a Fővárosi Állat- és növénykertben, valamint a Margitszigeten is.

A kő, víz és növények elrendezése a japánkertben

A japánkert hallatán leggyakrabban békés, gyönyörű helyekre gondolunk, melyek kikapcsolódást jelentenek a mindennapi életből, ám japánkerteket más céllal is terveznek.

A legtöbb kert csendes elmélkedésre bátorítja a látogatót, de némelyiket ritka növényfajok vagy érdekes formájú kövek bemutatására hozták létre.

A sétakertekben a látogatónak végig kell sétálnia a kerten, hogy teljes mértékben élvezhesse annak szépségét. Előre megtervezett út viszi végig a sétálókat a kert minden egyes részén. Egyes helyeken egyenetlenül tervezik a talajt, hogy az embernek a lába elé kelljen néznie, és amikor újra felnéz, szép dísz vagy látvány ötlék a szemébe. Ezt a tervezésmódot hívják az elrejtés és megmutatás elvének és célja a látogató felvidítése.

A köveknek a japán legendák szerint lelkük van, ezért tisztelettel kell bánni velük. Kövekből alakítják ki a kertek ösvényeit és hidait. Kövek jelképezik a hegyeket is, ahol igazi hegyek nincsenek. Mindig páratlan számú követ helyeznek el egy csoportban, leggyakrabban háromszög alakzatban.

A vízforrásnak a japánkertben a természet részének kell tünnie, ezért a hagyományos japánkertekben nincs szökőkút. A patakokat kanyargósra tervezik, hogy természetesnek és nyugalmat árasztónak tünjön. A lámpást gyakran a víz mellé helyezik, hogy együtt jelképezzék a jint és a jangot, a tűz és víz hagyományosan férfias, illetve nőies jellegét.

A harmadik fontos elem a zöld növényzet. Egyes növények, például a juhar más-más szint adnak a kertnek.

A Japánon kívül létrehozott kertekben többnyire igyekeznek Japánban honos növényeket használni, de van, hogy az eltérő éghajlat miatt csak más fajta alkalmazható.

2023. június 7-én avatták fel a mi japánkertünket. A négy évszakos, tematikus kert a 25 éve városunkban működő DENSO Gyártó Magyarország Kft. ajándékozta a városnak. Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével Masato Otaka japán nagykövet és Kitano Masayuki, a cég magyarországi elnöke. A japánkertet a Csónakázó-tó szigetén, saját költségén hozta létre a DENSO Gyártó Magyarország Kft. Az 1997-ben alapított cég ezzel a Japánhoz kötődő értékkel kívánt maradandó emléket állítani saját kollégáinak és Székesfehérvár város közösségének. A kert a kivitelezést követően a cég átadta az Önkormányzatnak, azonban 5 éven át közösen gondoskodnak a szakszerű gondozásról, fenntartásról. A kert egy élő dolog, amely a későbbiekben tovább bővíthető, szépíthető, és a jó együttműködésre emlékezteti Székesfehérvárt, a vállalatot és a városlakókat. A kert bejáratánál található torii kapu a földi élet és a másvilág közötti átjárást szimbolizálja. A kapun átlépve megtapasztalhatunk egy aprócska Japánt. A kertet díszítő növényeket egyenesen Japánból szerezték be.

Még, amit érdemes tudni: "A területen több térfelügyelő kamera van. A kertet éjszaka zárva tartják.

„Vigyázzunk a közös értékeinkre!"

Lecsó '2023

Nézegetem a képeket és a telefonokkal rögzített kisfilmeket a Facebookon, és nem vagyok biztos abban, hogy ki tudják-fejezni azt a remek hangulatot, ami ott a helyszínen volt.

A szervezők a várható esős idő miatt egy héttel elcsúsztták az időpontot, ami igen helyes döntésnek bizonyult. Mert sétálni és padokra kiülni, eszegetni és iszogatni, ismerősökkel beszélgetni és nevetgélni csak olyan szép időben esik jól, mint ami nekünk erre a vasárnapra megadatott.

Sok képet csatolok, de még többet láthattok a neten. Nagyszerűen éreztük magunkat a helyszínen kilátogató tagtársakkal együtt. Sőt azokra is gondoltunk, akiknek csak a családtagjai tudtak odajönni, hogy a 90 év feletti régi ARÉV-es papának hadd vigyenek egy kis lecsót, mert annyira szeretne belekóstolni, ha már nem is lehet itt.

Az előszervezést szokás szerint Virág Zsuzsi tartotta, ahol kiosztásra került ki mit fog csinálni. A paprikát, paradicsomot Ozsváth Lajos és Kiss Lajos kertjéből kaptunk és kiegészítettük a mennyiséget a piacon vásárolva. Fő feladata Horváth Imrének és Szöllősi Józsefnének volt: ők főztek bográcsban. De többen is gazdagították a kínálatot hozott lecsóval: Hegedűs Istvánné Babszi csülkös lecsót, Lendvaiék tojásos lecsót hoztak. Aztán jöttek a süteményes tálcák és dobozok, na meg a rengeteg innivaló.

A főzőhely berendezésében a férfiak, Fehérvári István, Horváth Imre, Lendvai Misi, Lopert Péter és mások jeleskedtek, a zsíroskenyér készítésében és a lecsóhoz való előkészítésében a lányok segédkeztek. Sokan voltak, nem is lehet mindenkit felsorolni.

Jó hangulat, a vártnál több vendég mellett Dr. Cser-Palkovics András polgármester úr is meglátogatta sátrunkat. Mint az a rögtönzött beszélgetésből kiderült, figyelemmel kíséri egyesületünk tevékenységét, és éppen a múzeum és mi általunk pár éve szervezett kiállítás indította el benne a gondolatot, hogy egy állandó ipartörténeti kiállítást kellene létrehozni városunkban. Mi biztosítottuk arról, hogy ehhez rengeteg anyagot tudnánk biztosítani.

Délutánig tartott a borozgatás, beszélgetés, és mivel sok jó ember kis helyen is elfér, szűken ugyan, de egy főzőhelyen is elfértünk.

Dr. Kovácsné Járosi Zsuzsa

Rövid hírek

AUGUSZTUS

Csak pár mondat erejéig térek vissza augusztus hónapra. Mint az előző hírlevélben írtam 16-án, egy igazi nyári napon Iszkaszentgyörgyre kirándultunk. Hazafele megálltunk egy ház előtt, ahol **Boza Irénke** (volt kolléganőnk) lakik. Szerencsénkre Irénke otthon volt és boldogan fogadott bennünket. Kérte, adjuk át üdvözlését a volt ARÉV-eseknek, szeretettel gondol volt munkatársaira. Jó egészséget kívánva búcsúztunk el tőle.

SZEPTEMBER

5-én Viktória Rehabilitációs központban Viktória Pódium „keddcsináló kulturmix” c. rendezvényen vettünk részt. Minden hónap első keddjén nagyszerű embereket mutat be dr. Szarvas József. A „keddcsináló” célja a Viktória Központ támogatása.

8-án Isztiméren tettünk látogatást, Deák Józsefné Gyöngyi meghívására. Gyöngyike felkészültsége felért egy igazi idegenvezetőével, szeretettel mutatta be szülőfaluját, lakóhelyét.

13-án Fehérvári Irodalmi Napok keretében Írók a nyomdában címmel Karafiáth Orsolya írónővel találkoztunk.

21-én a Hungarikum Együttes koncertjén vettünk részt.

26-án az Európa Klubban Szászi József tartott érdekes előadást, melynek címe „Amiről a szigligeti vár és a környező táj mesél”.

27-én Öreghegyi Plébánia Nyugdíjasok köre Supliczné Tóth Mária táplálkozástudományi szakembert hívta meg. Aki „Természetesen az egészségért” című előadásában az egészséges táplálkozásra és életmódra hívta fel figyelmünket, valamint ellátott jó tanácsokkal.

30-án Székesfehérvár rejtett belső udvarai – séta Váczi Márkkal

Az ezeréves Fehérvár történelme révén látnivalókban gazdag város. Híres épületei, szobrai és közterei mellett nyitott és rejtett udvarai is számos izgalmas történetet mesélnek nekünk.

Hol kosaraztak az Építők, melyik fogadóban szerepelt vándorszínészként Déryné, hová került az 1936-ban elbontott Bierbauer-házat díszítő szobor? Ennek nyomába eredtünk sétánkon.

OKTÓBER

10-én a Gárdonyi Géza Művelődési Házban Szederkényi Olga újságíróval beszélgetett Fazekasné Sin Gyöngyi, aki Baráti Körünk tagja.

11-én Szent István Hitoktatási és Művelődési Házban Daloskert címmel csodálatos zenés esten vettünk részt.

12-én az idej jársdi kiránduláson 15 fős csoporttal vettünk részt. Nagyné Lukács Valéria vezetőnk olyan arcát mutatta be Jásdnak, amit eddig még nem láttunk.

16-án az Öreghegyi Plébánia Nyugdíjasok Körének szervezésében Csutiné Schleer Erzsébet építész tartott előadást a Bory vár történetéről, "Bory - vári mesék" címmel.

16-án Vörösmarty Társaság termében Drotleff Zoltán Életmozaikok című életrajzi kötetének bemutatója volt.

16-án este Csernus Mariann a Vizsolyi Bibliából tartott felolvasást a Városháza dísztermében. Hazánk legidősebb aktív színpadi színésze, a művésznő 95 éves, fantasztikus energiával bír, másfél órán keresztül egyfolytában, megállás nélkül, víz ivás nélkül (mondta, mesélte, játszott) az átfogó bibliai történetet.

20-án a Magyar Zene Házat látogattuk meg. Többen voltunk, akik most láttuk először ezt a látványos épületet. Az időszaki kiállítás, melynek címe: „Nekünk írták a dalt!” igazi időutazás volt. A zene, a nagy tablók, melyeken az énekeseket láttuk, a hangszerek, az öltözködés, a szobabútor, az édességek (pl.: bocskor szij, dunakavics, krumpli cukor, stb.) mind, mind fiatalságunkat idézte fel. A kiállítás megtekintése után sétáltunk a Ligetben. Megcsodáltuk a Millenium Házat. A ház történetével szorosán összefonódik a Zsolnay-gyár története. Az eredeti, de felújított kerámiák díszítőelemként megjelennek az épület homlokzatán, az épületen belül az étteremben, valamint a Rózsakertben található díszkúton is. A rózsakertben 1500 rózsatő és rózsasaluga látható. Valami csoda!

21-én a Várkörút 11. számú ház előtt „A Fekete Sas Szálloda évszázadai” című tablókiállítás megnyitója volt.

21-én a Vörösmarty Teremben Váczi Márk történész Csernay Ádámmal beszélgetett 1956-os emlékeiről.

Hegedüs Sándorné színház szervezőnk várja a színházjegy és színház bérlet igénylőket.

A Barátság Moziban havonta szépkorúak szerdája van, mikor 700,-Ft-os mozijeggyel nézhetjük meg a filmet.

Havonta koncertet tart a Hungarikum együttes. Következő koncertjük 2023. november 16-án 19 órakor lesz a Szent István Művelődési Házban.

November 9-én a Szent István Király Múzeum Munkácsy kiállítását nézzük meg. Találkozás 10 órákor a Múzeum előtt . (Fő utca 6.)

Szeretettel hívok minden érdeklődőt, mozogni szeretőt és társaságba vágyót jöjjön velünk.

Virág Zsuzsa

Halottaink az elmúlt hónapokban

(akikről tudunk)

Tagok:

Bakány Lajosné	Székesfehérvár
Medve Sándor	Gárdonyi
Papp István	Székesfehérvár
Tóth Györgyné	Székesfehérvár

Nyugdíjas, volt ARÉV-es dolgozó:

Róth Ferenc	Lovasberény
-------------	-------------

Emléküket megőrizzük!

VZs

*Kiadja: az ARÉV Baráti Kör Egyesület
Székesfehérvár, Jancsár u.11. Tel: 30-749-8870
Adószáma: 18495717-1-07
Bankszámlaszám: 11736006 -20364960 -00000000
Honlap: www.arevbar.hu
Felelős szerkesztő: Galambos Ottó
Készült: 380 példányban
A sokszorosítás az APOLLÓ Nyomdában készült
Kapják: Az egyesület tagjai, nyugdíjasok, támogatók, szponzorok*